

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 1To/11/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1620010088
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Marcela Kosová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2021:1620010088.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Marcely Kosovej a členiek senátu JUDr. Ivety Zelenayovej a JUDr. Márie Szabóovej, v trestnej veci obžalovaného N. D., pre prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Tr. zák., o odvolaní prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Malacky sp.zn. 1T/13/2020 zo dňa 28.10.2020, na verejnom zasadnutí konanom dňa 22. júna 2021 takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. por. sa odvolanie okresného prokurátora Okresnej prokuratúry Malacky **z a m i e t a .**

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súdu prvého stupňa bol obžalovaný N. D. uznaný vinným z prečinu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Tr. zák., na tom skutkovom základe, že

dňa 03.08.2019 o 20.15 h po predchádzajúcom požití alkoholu viedol motorové vozidlo zn. Škoda Octavia, ev. č.: MA-XXXCR v obci Q. po ulici D., kde na križovatke s ulicou H. sa plne nevenoval vedeniu vozidla, v dôsledku čoho pred rodinným domom č. XXX vľavo narazil do telekomunikačného stĺpa, ktorý vyvrátil zo zeme a poškodil kábel s internetovým signálom, následne vozidlo ďalej narazilo za stĺpom do odstaveného vozidla zn. VW Passat, ev. č.: MA-XXXCT a po náraze zostalo na ceste prevrátené na pravom boku, pričom obvinený sa následne po dopravnej nehode dobrovoľne podrobil dychovej skúške na alkohol, pričom mu bola elektronickým meračom AlcoQuant 6020 Plus 7410, č. A410827 nameraná v čase o 20.57 h hodnota 1,17 mg/1 vdychu (2,44 promile alkoholu v krvi) a opakovanou kontrolou nameraná hodnota 0,97 mg/1 v dychu (2,02 promile alkoholu v krvi), čím spôsobil majiteľovi vozidla zn. Škoda Octavia, e v. č.: MA-XXXCR, E. G., nar. XX.XX.XXXX, trvalé bytom Q. č. XXX. škodu vo výške 500,- eur majiteľovi vozidla zn. VW Passat, ev. č.: MA-XXXCT, H. T., nar. XX.XX.XXXX, trvalé bytom Q. č. XXX, škodu vo výške 1.500,- eur a majiteľovi telekomunikačného stĺpa spot E. F., a.s., IČO: XX XXX XXX, so sídlom R. XX, Bratislava, škodu vo výške 542,78 eur, spolu spôsobil škodu vo výške 2.542,78 eur.

Okresný súd uložil obžalovanému podľa § 289 ods. 1 Trestného zákona s poukazom na § 36 písm. j), písm. k) písm. l) Trestného zákona, § 38 ods. 3 Trestného zákona, s použitím § 56 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona, peňažný trest v sume osemsto eur. Podľa § 57 ods. 3 Trestného zákona, pre prípad, že výkon peňažného trestu bude úmyselne zmarený, ustanovil náhradný trest odňatia slobody vo výmere tri mesiace. Podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona obžalovanému uložil trest zákazu činnosti riadiť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu v cestnej premávke na dobu dva roky. Proti tomuto rozsudku v zákonnej lehote podal odvolanie prokurátor čo do výroku o treste.

V dôvodoch odvolania uviedol, že obžalovanému bola pri cestnej kontrole nameraná 1,17 mg/1 vdychu (2,44 promile alkoholu v krvi) a opakovanou kontrolou nameraná hodnota 0,97 mg/1 v dychu (2,02 promile alkoholu v krvi), čo možno považovať za mimoriadne vysokú hladinu alkoholu v krvi. Tento

stav sa v odbornej literatúre nazýva ako ťažká opitosť a spravidla sa spája s prejavmi ako blábolivá reč, neschopnosť samostatnej chôdze, psychické poruchy, výraznejšie poruchy chovania, zvracanie. Vedenie vozidla v takomto stave predstavuje vážne ohrozenie pre okolie a vzhľadom na naplnenie individuálnej i generálnej prevencie nepovažuje prokurátor v takomto prípade uložený peňažný trest a trest zákazu činnosti vedenia motorových vozidiel za dostačujúci. Domnieva sa, že v takomto prípade je potrebné pôsobiť na obžalovaného krátkodobým nepodmienečným trestom odňatia slobody. Vzhľadom na tieto skutočnosti považuje trest uložený v rozsudku Okresného súdu Malacky zo dňa 28.10.2020 za nedostatočný a nenaplnujúci prevenčný a sankčný charakter účelu trestu. Preto navrhol, aby Krajský súd v Bratislave zmenil napadnutý rozsudok Okresného súdu Malacky vo výroku o treste a rozhodol o uložení nepodmienečného trestu odňatia slobody obžalovanému so zaradením do mierneho stupňa stráženia spolu so zákazom činnosti vedenia motorových vozidiel.

K dôvodom odvolania sa vyjadrila obhajoba, ktorá argumentovala tým, že nemožno súhlasiť s vyjadrením prokurátora v časti odôvodnenia, či bola naplnená téza v stave vylučujúcom spôsobilosť. Skutočnosť, že sa vo všeobecnosti terminológia ťažkej opitosti spája s prejavmi ako blábolivá reč a podobne, samo o sebe neverifikuje, že tomu tak bolo v tomto konkrétnom prípade (čo je potrebné vždy skúmať). V danom prípade takáto skutočnosť nebola preukázaná a nemôže sa vychádzať len z teoretických poznatkov. V zmysle koncepcie trestného konania, že pri prvotrestaných sa nemá ukladať nepodmienečný trest, obhajoba nesúhlasí so staťou odôvodnenia odvolania prokurátora, že v danom prípade je potrebné uložiť trest nepodmienečný. V konkrétnom prípade, kedy klient priznal svoju vinu, oľutoval, plne spolupracoval s OČTK, uhradil škodu, má čistý register trestov, dobrú povesť na obci, nikomu neublížil, nie je dôvod pôsobiť na neho trestom nepodmienečným, pričom za primárne je potrebné pôsobiť na jeho osobu tak, ako to rozhodol súd, a to zákazom činnosti vedenia motorových vozidiel, čo je samo o sebe postačujúce, pričom okresný súd ako prevenciu/ represiu uložil obžalovanému okrem uvedeného ešte aj peňažný trest, a práve preto považuje obhajoba výrok o treste Okresného súdu Malacky za dostačujúci a plne sa s ním stotožňuje.

Okresný súd v dôvodoch napadnutého rozsudku vo vzťahu k výroku o treste a spôsobu jeho výkonu uviedol, že vyhodnotil kritériá, ktoré sú uvedené v ustanovení § 34 ods. 4 Trestného zákona a ktoré sú fakticky vyjadrením znakov skutkovej podstaty trestného činu a to objektívnej stránky (spôsob spáchania činu a jeho následok), subjektívnej stránky (zavinenie a pohnútky), subjektu (osoba páchatel'a) a ďalej tiež prirážajúcich a poľahčujúcich okolností ako aj pomerov páchatel'a a možnosťami jeho nápravy. Obžalovaný viedol motorové vozidlo v čase, keď bol značne pod vplyvom alkoholu, a keď musel objektívne vedieť, že má výrazne znížené schopnosti na vedenie motorového vozidla. Ide o ohrozovací trestný čin, ktorý je dokonaný započatím vykonávania zakázaného konania za súčasného naplnenia niektorého z alternatívnych znakov - možnosť ohrozenia života či zdravia ľudí alebo možnosť spôsobenia značnej škody na majetku. Obžalovaný ako osoba, ktorá mala vodičské oprávnenie už niekoľko rokov, celkom zjavne vedel, že viesť motorové vozidlo pod vplyvom alkoholu je zakázané, a ak tak aj napriek tomu urobil, musel vedieť, že porušuje vedome dopravné predpisy a môže spôsobiť následky na živote, či majetku ostatných účastníkov cestnej premávky.

Okresný súd vyhodnotil aj osobu obžalovaného a možnosti jeho nápravy, pričom zistil, že obžalovaný doposiaľ súdne trestaný nebol. Čo sa týka priestupkov, z príslušných evidencií, vrátane evidenčnej karty vodiča vyplýva, že vodičský preukaz bol obžalovanému vydaný 16. februára 2016, a odvtedy až do času odsúdenia obžalovaného okresným súdom, teda za takmer päť rokov, sa obžalovaný nedopustil spáchania žiadneho priestupku. Okresný súd zistil tri poľahčujúce okolnosti, spočívajúce vo vedení riadneho života, v pričinení sa o odstránenie škodlivých následkov trestného činu, resp. v dobrovoľnej náhrade spôsobenej škody a v priznaní sa k spáchaniu trestného činu a jeho úprimné oľutovanie. Zároveň nezistil žiadnu prirážajúcu okolnosť. V prípade ukladania trestu odňatia slobody by súd v zmysle § 38 ods. 3 Trestného zákona znižoval hornú hranicu trestnej sadzby odňatia slobody o jednu tretinu, pričom základom na zníženie trestnej sadzby je rozdiel medzi hornou a dolnou hranicou zákonom ustanovenej trestnej sadzby, t. j. z jedného roka na osem mesiacov; takýmto spôsobom dospel súd k trestnej sadzbe až osem mesiacov.

Z jednotlivých ustanovení zákona vyplýva, že prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Tr. zák. nie je podľa zákonodarcu tak typovo závažným trestným činom, aby určil súdu povinnosť ukladať pri ňom trest odňatia slobody, a už vôbec nie nepodmienečný trest odňatia slobody, a to dokonca ani za situácie, ak bola páchatel'ovi nameraná hodnota presahujúca dve promile alkoholu v dychu. Ak by zákonodarcu chcel, aby v takýchto prípadoch mohol alebo mal byť ukladaný len (nepodmienečný) trest odňatia slobody, celkom určite by to priamo v Trestnom zákone stanovil tak,

aby už zo stanovenia trestných sadzieb, v prípade uloženia trestu odňatia slobody, vyplýva nemožnosť uloženia iného, než (nepodmienečného) trestu odňatia slobody. Keďže sa tak v prípade prečinu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Trestného zákona nestalo, nemožno výšku hladiny alkoholu (napr. nad 2 ‰), pod vplyvom ktorého bol páchatel' pri šoférovaní motorového vozidla, považovať za okolnosť, ktorá, bez ďalšieho, obligatórne (vždy a za akýchkoľvek okolností) znamená uloženie (nepodmienečného) trestu odňatia slobody. Pri zvažovaní druhu trestu, ktorý bolo nutné uložiť obžalovanému za spáchanie skutku, vychádzal okrem závažnosti spáchaného prečinu aj z toho, že nepodmienečný trest odňatia slobody, ktorý obžalovanému navrhol uložiť prokurátor, je trest ultima ratio (posledná a krajná možnosť), ktorý môže súd uložiť len vtedy, ak iné druhy trestov, prípadne iné formy trestu odňatia slobody, nemôžu celkom zjavne viesť k náprave obžalovaného.

Na verejnom zasadnutí prokurátorka krajskej prokuratúry uviedla, že sa v plnom rozsahu pridrižiava dôvodov odvolania okresnej prokuratúry. Navrhla, aby bol napadnutý rozsudok v časti výroku o treste zrušený a obžalovanému uložený nepodmienečný trest odňatia slobody v kombinácii s trestom zákazu činnosti viesť motorové vozidlá.

Na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu obhajca obžalovaného poukázal na postoj samotného obžalovaného k danej veci, z ktorého vyplýva, že si uvedomil, aké následky môže mať takéto konanie. Skutočne oľutoval, čo sa stalo, škodu nahradil. Navrhol preto, aby bolo odvolanie prokurátora ako nedôvodné zamietnuté.

Obžalovaný na verejnom zasadnutí uviedol, že súhlasí s tým, čo uviedol jeho obhajca.

Krajský súd v Bratislave, ako súd odvolací (§ 315 ods. 1 Tr. por.), primárne konštatoval prípustnosť odvolania (306 ods. 1 Tr. por.) a tým absenciu dôvodov na rozhodnutie podľa § 316 ods. 1 alebo ods. 3 Tr. por., a preto podľa § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, riadiac sa pritom zásadou, že na chyby, ktoré neboli odvolaním vytykané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por. a dospel k záveru, že odvolanie okresného prokurátora nie je dôvodné.

Podľa § 317 ods. 1 Tr. por. ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaniu vytykané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1.

Podľa § 319 Tr. por. odvolací súd odvolanie zamietne, ak zistí, že nie je dôvodné.

Úvodom je potrebné poukázať na skutočnosť, že súd prvého stupňa vykonal na hlavnom pojednávaní všetky dostupné dôkazy potrebné na rozhodnutie o obžalobnom návrhu tak, ako to predpokladá ustanovenie § 2 ods. 10 Tr. por. a tieto dôkazy aj správne jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach vyčerpávajúco v dôvodoch napadnutého rozsudku v zmysle § 2 ods. 12 Tr. por. aj vyhodnotil.

V ďalšom odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že pri preskúmaní napadnutého rozsudku bol podľa § 317 ods. 1 Tr. por. obmedzený revíznym princípom, pretože odvolanie bolo podané len proti výroku o treste.

Ohľadne konkrétneho uloženého trestu v napadnutom rozsudku, a teda čo sa týka aj dôvodov odvolania prokurátora, okresný súd správne a zákonne, tak ako to vyplýva z predloženého spisového materiálu, zhodnotil všetky zásady ukladania trestu, pri zabezpečení individuálnej a generálnej prevencie, pomer poľahčujúcich okolností a priťažujúcich okolností, podrobne a vyčerpávajúco uviedol konkrétne dôvody, ktorého ho viedli k uloženiu kombinácie trestu peňažného a trestu zákazu činnosti viesť motorové vozidlá.

Krajský súd rovnako musí konštatovať, že spáchania činu nie je jediná okolnosť podstatná pre určenie druhu a výmery trestu, a preto ju nemožno preceňovať a izolovane z nej vyvodzovať závery pre uloženie trestu. Súd pri ukladaní trestu nemôže resignovať na zákonné kritériá stanovené pre určovanie druhu a výmery trestu, pričom pri zistení konkrétnej výšky hladiny alkoholu paušálne ukladať pri takýchto prečinoch nepodmienečné tresty odňatia slobody. Krajský súd prisviedča názoru súdu okresného, že obžalovanému nebolo potrebné uložiť najprísnejší druh trestu, teda nepodmienečný trest odňatia slobody. Peňažný trest bol uložený vzhľadom na výraznú prevahu poľahčujúcich okolností v porovnaní

s absenciou prítiažujúcich okolností. V osobe obžalovaného nejde o tzv. dopravného recidivistu, ktorý by sa dopúšťal najmä dopravných deliktov vo forme priestupkov (doposiaľ žiadny nespáchal), či trestných činov (doposiaľ trestne stíhaný alebo). Okresný súd správne vyhodnotil, že spáchaný prečin považuje u obžalovaného za excus v jeho správaní. Navyše, sám obžalovaný svojim nemenným postojom k spáchanému prečinu, svojim životom pred skutkom ako i po ňom, preukázal, že tieto úvahy a závery sú správne.

Nie je bez významu je aj postoj obžalovaného k následku, ktorý svojim konaním spôsobil. Z vyjadrenia poškodenej spoločnosti vyplýva, že obžalovaný sám iniciatívne a dobrovoľne nahradil spôsobenú škodu. Poškodený H. T. už v prípravnom konaní uviedol, že poškodenie jeho vozidla už má zo strany obžalovaného opravené, a preto od neho už nežiada nahradiť žiadnu škodu. Poškodený E. G. si v prípravnom konaní žiadnu škodu neuplatnil, pretože vzniknutú škodu mu obžalovaný uhradil.

Krajský súd vo vzťahu k účelu trestu pripomína, že treba dodržiavať princíp úmernosti represie, aby táto neprekročila mieru nevyhnutnú pre splnenie účelu trestu. Ani príliš prísny, ale ani príliš mierny trest nepôsobia výchovne. Uložený trest okresným súdom spĺňa požiadavku na zabezpečenie ochrany spoločnosti pred osobou obžalovaného. Spĺňa aj požiadavku generálnej prevencie, korešponduje aj s účelom trestu v zmysle ustanovenia § 34 ods. 1 Tr. zák. V každom jednom prípade musí súd pri rozhodovaní o treste prihliadať na jednotlivé okolnosti prípadu, ako i na pomery páchateľa. Len trest vymeraný s maximálnym ohľadom na charakter jednotlivého prípadu môže byť trestom primeraným a teda aj zákonným. Má byť úmerný škode, ktorú páchateľ trestným činom spôsobil, a nemá páchateľovi spôsobiť zbytočné útrapy. Ako najzávažnejší zásah do základných ľudských práv nesmie byť ukladaný mechanicky, bez zváženia všetkých okolností konkrétneho prípadu a pomerov páchateľa. Nesmie byť prejavom neprimeraného inštitucionalizovaného násillia spoločnosti voči jednotlivcovi.

Odvolačný súd teda v súhrne udáva, že sa nestotožnil s návrhom odvolateľa na uloženie trestu prísnejšieho, konkrétne trestu nepodmienečného, pretože zastáva rovnaký názor ako súd okresný, a to, že účel trestu u obžalovaného možno dosiahnuť aj uložením trestu peňažného spolu s trestom zákazu činnosti.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti odvolací súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia a odvolanie prokurátora Okresnej prokuratúry Bratislava IV podľa § 319 Tr. por. ako nedôvodné zamietol.

Krajský súd rozhodol pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.